

MILJØ brevkassen

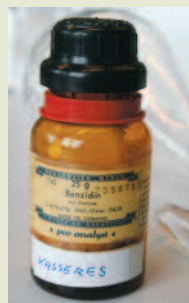
Kræftfremkaldende stoffer – anvendelsesbegrænsninger

Skal man søge dispensation, hvis man har kræftfremkaldende stoffer stående på et lager – eller er det kun, når stofferne tages i brug? Det er et af de spørgsmål, som et medlem i København stiller i relation til Arbejdstilsynets kræftbekendtgørelse. Med det udgangspunkt gennemgås kræftbekendtgørelsens anvendelsesbegrænsninger (§ 27 og §§ 29-32), kravet om "lukkede anlæg" (§ 17) samt krav til opbevaring.

Forbud § 27

Hvis der i bilag 1 afsnit A står § 27 ud for et stof, materiale eller arbejdsproces betyder det, at *fremstilling og anvendelse ikke er tilladt*.

Eksempler på § 27-stoffer: Benzidin, 2-naphthylamin og 4-aminobiphenyl. Hvis der er særlige begrundelser for at bruge stoffet eller materialet, kan man søge dispensation fra forbuddet. Ansøgningen skal indeholde samme oplysninger, som ved en forhåndsgodkendelse af stoffer med §§ 29-32.

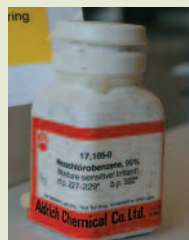
Benzidin (§27).

Forhåndsgodkendelse §§ 29-32

Når der i bilag 1 afsnit A står §§ 29-32 ud for et stof, materiale eller arbejdsproces betyder det, at *fremstilling og anvendelse ikke er tilladt uden godkendelse* fra Arbejdstilsynet.

Eksempler på §§ 29-32-stoffer: Hexachlorbenzen, benzidin-baserede azofarvestoffer og p-cresidin.

Inden stofferne må anvendes, skal man indsende anmeldelse til Arbejdstilsynet. Anmeldelsen skal indeholde de oplysninger, som er angivet i bekendtgørelsens bilag 4 – dvs. forbrug af stoffet, substitutionsovervejelser, beskrivelse af arbejdsprocessen, forhold omkring rengøring, affald m.m.

Hexachlorbenzen (§§ 29-32).

“Lukkede anlæg” § 17

Angivelserne af særlige krav i bilaget skal sammenholdes med bemærkningerne i nabokolonnen, som præciserer og afgrænser de særlige krav.

Selvom der er angivet anvendelsesbegrænsninger med § 27 eller §§ 29-32 til nogle formål, er der hyppigt anført § 17 i forbindelse med laboratoriearbejde. Det betyder, at der hverken er forbud eller krav om forhåndsgodkendelse.

Chloroform
(§17 ved laboratoriearbejde).

Eksempler på § 17-stoffer (laboratoriearbejde): Chloroform, acrylamid og formaldehyd.

I § 17 stilles krav om brug af “lukkede systemer” – eller at personeksponering på anden måde forhindres. En handskeboks er et lukket system, men på et laboratorium vil § 17 normalt kunne opfyldes, hvis håndtering foregår i et velfungerende stinkskab. Der må foretages en risikovurdering med hensyn til det konkrete stof, håndterede mængder, stinkskabets effektivitet, brugeradfærd m.m.

Opbevaring

Et godt spørgsmål er, om stoffer med § 27 eller §§ 29-32 må opbevares uden Arbejdstilsynets godkendelse. Da Kræftbekendtgørelsens krav er rettet mod *fremstilling og anvendelse*, må en logisk konsekvens være, at *opbevaring* ikke er omfattet af hverken forbud eller forhåndsgodkendelse.

Hvis der opbevares beholdere med f.eks. benzidin eller hexachlorbenzen, skal opbevaringen derimod opfylde krav til opbevaring af gifte – dvs. stoffer, som er mærket med Tx (meget giftig) eller T (giftig) i henhold til Miljøministeriets klassificeringsbekendtgørelse. Giftmærkede stoffer skal opbevares aflåst og med advarselstavle på skabet.

Giftskab.

LITTERATUR

- (1) Bekendtgørelse om foranstaltninger til forebyggelse af kræfttrisikoen ved arbejde med stoffer og materialer, bekendtgørelse nr. 908 af 27. september 2005 med senere ændringer
- (2) Kræfttrikable stoffer og materialer, At-vejledning C.2.1, februar 2003
- (3) Miljø- og Energiministeriets bekendtgørelse om klassificering, emballering, mærkning, salg og opbevaring af kemiske stoffer og produkter, bekendtgørelse nr. 329 af 16. maj 2002 med senere ændringer.

Miljøbrevkassen

Har du et arbejdsmiljøproblem kan Miljøbrevkassen måske hjælpe. Du kan skrive til: miljuebrevkassen@dl-f.dk.

Redaktionen består af Trine Hjorth Nielsen (faglig sekretær), Søren Kristensen (miljøudvalget) og Jørgen Stage Johansen (brevkasseredaktør).